

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

15.3.2006

B6-0171/2006 }
B6-0172/2006 }
B6-0176/2006 }
B6-0179/2006 }
B6-0182/2006 }
B6-0185/2006 } RC1

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan mukaisesti

- Nirj Deva, Maria Martens, Bernd Posselt ja Jürgen Schröder PPE-DE-ryhmän puolesta
- Pasqualina Napoletano ja Ana Maria Gomes PSE-ryhmän puolesta
- Johan Van Hecke, Fiona Hall ja Marios Matsakis ALDE-ryhmän puolesta
- Marie-Hélène Aubert, Marie Anne Isler Béguin ja Frithjof Schmidt Verts/ALE-ryhmän puolesta
- Luisa Morgantini ja Gabriele Zimmer GUE/NGL-ryhmän puolesta
- Eoin Ryan ja Girts Valdis Kristovskis UEN-ryhmän puolesta

joka korvaa seuraavat poliittisten ryhmien jättämät päätöslauselmaesitykset:

- Verts/ALE (B6-0171/2006)
- PPE-DE (B6-0172/2006)
- PSE (B6-0176/2006)
- UEN (B6-0179/2006)
- GUE/NGL (B6-0182/2006)
- ALDE (B6-0185/2006)

rankaisemattomuudesta Afrikassa ja erityisesti Hissène Habrén tapauksesta

RC\606937FI.doc

PE 371.586v01-00}
PE 371.587v01-00}
PE 371.591v01-00}
PE 371.594v01-00}
PE 371.597v01-00}
PE 371.600v01-00} RC1

Euroopan parlamentin päätöslauselma rankaisemattomuudesta Afrikassa ja erityisesti Hissène Habrén tapauksesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon sopimuksen kansainvälisestä rikostuomioistuimesta,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden Kansakuntien päätöslauselman 1638, jonka perusteella YK:n Liberian operaation on otettava kiinni ja pidätettävä entinen presidentti Taylor, jos hän palaa Liberiaan, sekä vietävä hänet tai helpotettava hänen siirtoaan Sierra Leoneen, jotta hänet tuomitaan Sierra Leonen erityistuomioistuimessa,
- ottaa huomioon aikaisemmat päätöslauselmansa Tšadista ja Liberiasta sekä erityisesti 24. helmikuuta 2005 antamansa päätöslauselman Charles Taylorin luovuttamisesta,
- ottaa huomioon Afrikan ihmisoikeustoimikunnan 38. varsinaisen istunnon, joka pidettiin Banjulissa Gambiassa 21. marraskuuta–5. joulukuuta 2005,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan,
- A. ottaa huomioon kansainvälistä rikostuomioistuinta koskevan Rooman perussäännön ja korostaa, että on kulunut 50 vuotta siitä, kun Yhdistyneet Kansakunnat tunnustivat ensimmäisen kerran tarpeen perustaa kansainvälinen rikostuomioistuin tuomitsemaan rikoksista, kuten kansamurhasta, epäillyt,
- B. ottaa huomioon, että YK:n pääsihteeri Kofi Annan on ilmoittanut, että armahduksia törkeistä ihmisoikeusloukkauksista ei voida hyväksyä eikä niitä voi ottaa huomioon YK:ssa, jos niitä sovelletaan kansanmurhiin, ihmiskuntaa vastaan tehtyihin rikoksiin sekä sotarikoksiin,
- C. panee huolestuneena merkille lukuisat ihmisoikeuksien loukkaukset osissa Afrikan mannerta ja pitää huolestuttavana, että rikoksiin syyllistyneitä ei saateta oikeuden tuomittavaksi ja uhreilta evätään usein tehokkaat oikeussuojakeinot,
- D. katsoo, että kansainvälisessä lainsäädännössä todetaan selkeästi, että sotarikolliset on tuomittava aina ja että valtioiden on luovutettava sotarikoksista epäillyt,
- E. panee merkille, että Afrikan unionin perustamisasiakirjan 3 artiklan h kohdassa ja 4 artiklan o kohdassa rankaisematta jättäminen tuomitaan ja torjutaan,
- F. pitää tervetulleena Afrikan unionin julistuksia rankaisemattomuutta vastaan ja katsoo, että sillä tehostetaan sen uskottavuutta ja osoitetaan, että se toteuttaa määrätietoisesti käytännön toimia ihmisoikeusloukkauksien rankaisematta jättämistä vastaan,
- G. ottaa huomioon, että monet rikokset mukaan lukien afrikkalaisten diktaattorien sekä heidän rikoskumppaniensa ihmiskuntaa vastaan tekemät rikokset jäävät rankaisematta ja että sillä tehdään vääryyttä uhrien omaisille sekä edistetään uusien rikoksien suorittamista,

RC\606937FI.doc

PE 371.586v01-00}
PE 371.587v01-00}
PE 371.591v01-00}
PE 371.594v01-00}
PE 371.597v01-00}
PE 371.600v01-00} RC1

- H. panee edelleen merkille, että 27 Afrikan valtiota on ratifoinut Rooman perussäännön ja että eräät ovat ryhtyneet toimiin saattaakseen Rooman perussäännön kansallisen soveltamisen oikeudellisesti sitovaksi,
- I. ottaa huomioon, että useat Afrikan diktaattorit, kuten erityisesti Charles Taylor, Mengistu Haile Mariam ja Hissène Habré sekä heidän rikoskumppaninsa, jotka ovat syyllistyneet vakaviin rikoksiin, elävät tällä hetkellä rauhallisissa oloissa ja heidät on jätetty täysin rankaisematta,
- J. ottaa huomioon kansainvälisen pidätysmääräyksen, jossa Tšadin maanpaossa olevaa entistä presidenttiä Hissène Habréa syytetään ihmisoikeusrikkomuksista vuosien 1982–1990 välisen hallintonsa aikana,
- K. ottaa huomioon, että uhrin ovat käyttäneet Habrén tapausta saattaakseen asian oikeuden käsiteltäväksi laajemmin sekä avatakseen uusia oikeudellisia keinoja Tšadissa ja sen ulkopuolella,
- L. ottaa huomioon, että Afrikan unioni päätti 24. tammikuuta luoda oikeudellisten asiantuntijoiden ryhmän suosittelemaan missä ja miten Hissène Habré pitäisi tuomita ja että se piti suositeltavana "afrikkalaista vaihtoehtoa",
- M. ottaa huomioon, että Nigerian presidentin Obasanjon pitäisi ilmoittaa lähitulevaisuudessa Charles Taylorin luovuttamisesta, jotta Tayloriin kohdistuvat rikossyytökset käsitellään oikeusistuimessa, ja katsoo, että Nigerian presidentillä on mahdollisuus osoittaa Nigerian sitoutuminen oikeusvaltioperiaatteeseen Länsi-Afrikassa,
- N. ottaa huomioon, että Sierra Leonen erityistuomioistuin perustettiin vuonna 2002 tuomitsemaan Sierra Leonen aseellisen konfliktin aikaiset pääasialliset sotarikoksiin syyllistyneet; ottaa huomioon, että Charles Tayloria on syytetty erityistuomioistuimessa seitsemässätoista tapauksessa sotarikoksista ja rikoksista ihmiskuntaa vastaan,
- O. ottaa huomioon, että Etiopian aikaisemmalla väkivaltaisella diktaattori Mengistulla on turvapaikka Zimbabwessa,
1. muistuttaa, että kansanmurhat ja räikeimmät ihmisoikeusrikkomukset jäisivät usein rankaisematta ilman kansainvälistä rikostuomioistuinta, joka näyttää toteen henkilökohtaisen vastuun rankaisukeinojen soveltamiseksi;
 2. korostaa, että kansainvälisessä lainsäädännössä on tavanomaista, että ihmisoikeusloukkauksiin syyllistyneet eivät voi asemastaan riippumatta nauttia turvapaikasta tai diplomaattisesta koskemattomuudesta, ja tukee vahvasti rikoksiin ja julmuuksiin syyllistyneiden saattamista oikeuden tuomittavaksi;
 3. toteaa, että taistelu rankaisemattomuutta vastaan on yksi unionin ihmisoikeuspolitiikan kulmakivistä ja kehottaa komissiota, neuvostoa sekä Afrikan unionin jäsenvaltioita kiinnittämään edelleenkin huomiota tähän kysymykseen;

4. katsoo, että kestäväää rauhaa ei voida saavuttaa sopimuksilla, joilla suojellaan järjestelmällisistä ihmisoikeusloukkauksista vastuussa olevia;
5. kehottaa Afrikan unionin jäsenvaltioita, jotka eivät vielä ole ratifioineet Rooman perussääntöä, tekemään sen ja hyväksymään kansallinen toimintasuunnitelma Rooman perussäännön panemiseen täytäntöön tehokkaasti kansallisella tasolla;
6. rohkaisee Afrikan unionin valtioiden ja hallitusten päämiehien yleiskokousta kehottamaan jäsenvaltioitaan tuomitsemaan rankaisemattomuuden ja välttämään sitä;
7. kehottaa Afrikan unionia ryhtymään käytännön toimiin, jotka auttavat alueellisia pyrkimyksiä taistelussa rankaisemattomuutta vastaan;
8. rohkaisee Afrikan unionia kehittämään rikosoikeuslaitostaan ja järjestämään paremmin oikeudellisen yhteistyön rikosasioissa jäsentensä ja muiden mantereiden viranomaisten kesken, jotta Afrikan viranomaisten ja muiden mantereiden kansalaisten tekemien ihmisoikeusrikkomuksien tai niihin osallisena olevien rankaisemattomuutta voidaan vähentää;
9. muistuttaa, että kansainvälinen yhteisö on luonut vastuumekanismin esimerkiksi Ruandassa ja Sierra Leonessa rikoksiin ja julmuuksiin syyllistyneitä varten perustettujen väliaikaisten tuomioistuinten avulla, ja korostaa, että kansainvälisen yhteisön on puhuttava yhdellä äänellä vastuullisuuden edistämiseksi;
10. muistuttaa Arushan kansainvälisen rikostuomioistuimen toiminnasta ja suurista vaikeuksista, joita ulkopuoliset tutkijat ovat kohdanneet yrittäessään saattaa oikeuden eteen Ruandan vuonna 1994 tapahtuneesta kansanmurhasta vastuussa olevia;
11. pitää erityisen järkyttävänä sitä, että niitä, jotka syyllistyivät ihmisoikeusrikoksiin Kongon demokraattisessa tasavallassa tapahtuneissa siviiliväestön teurastuksissa, joissa kuuden vuoden aikana ainakin kolme miljoonaa ihmistä kuoli, ja Suurten järvien alueen selkkauksissa, ei edelleenkään ole rangaistu;
12. kehottaa Senegalia takaamaan Hissène Habrélle puolueettoman oikeudenkäynnin luovuttamalla hänet Belgiaan, jos afrikkalaista vaihtoehtoa ei ole, kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen mukaisesti;
13. kehottaa Afrikan unionia varmistamaan Hissène Habrén oikeudenkäynnin yhteydessä, että Senegal kunnioittaa kansainvälisiä sitoumuksiaan kidutuksen vastaisen yleissopimuksen valtio-osapuolena;
14. katsoo, että Afrikan valtioiden päämiesten liikehdintä Habrén tapauksessa on merkittävä askel, sillä afrikkalaiset johtajat ovat selvästi myöntäneet, että taistelua rankaisemattomuutta vastaan tarvitaan;

15. kehottaa Nigerian hallitusta toimimaan jatkossakin Liberian rauhanprosessin puolesta ja oikeusvaltion periaatteiden mukaisesti ja luovuttamaan välittömästi Charles Ghankay Taylorin tuomittavaksi Sierra Leonen erityistuomioistuimessa;
16. suhtautuu myönteisesti siihen, että Liberian vasta valittu presidentti Johnson-Sirleaf on pyytänyt Nigeriaa luovuttamaan Charles Taylorin, ja kiittää häntä virkavalastaan, jossa hän lupasi tukea vastuullisuutta ja oikeusvaltion periaatteita presidenttikautensa aikana;
17. kehottaa jäsenvaltioita tekemään voitavansa sen varmistamiseksi, että Euroopan maiden kansalaisia, jotka ovat tehneet rikoksia Afrikassa ja muissa kehitysmaissa tai olleet niissä osallisina, syytetään vastaavasti ja että tällaisten rikosten uhrit saavat korvauksen;
18. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, AKT-EU-ministerineuvostolle, Tšadin, Liberian ja Senegalin hallituksille, Afrikan unionille ja Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille.